

Waarnemingen aan *Autographa gamma* L. (Lep., Noct.)

door

M. P. PEERDEMAN

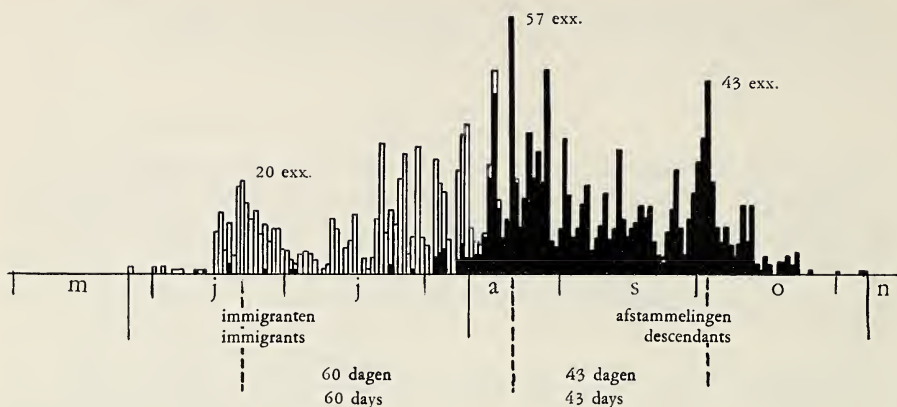
Van 15 maart 1962 tot en met 15 november 1962 had ik iedere nacht een menglichtval in werking in het Amsterdamse Bos. Door de ervaring, opgedaan in het seizoen 1961 (*Ent. Ber.* 22 : 149—151, 1962), was ik in staat om het gros van de immigranten te onderscheiden van de exemplaren, die zich hier ontwikkelden. De vliegtijd van 1962 kan ook weer verdeeld worden in vakken en wel als volgt:

I. Van 27 mei tot 15 juni. Een korte aanlooptijd van 19 dagen, waarin 1 tot 2 exemplaren per dag gevangen werden en op sommige dagen in het geheel geen. Totaal 10 stuks. Immigranten, waaronder op 10 en 12 juni 1 vers en groot exemplaar, vermoedelijk afkomstig van overwinterde rupsen.

II. Van 15 juni tot en met 10 augustus. De vliegtijd van de immigranten, die als volgt verliep. Van één of geen exemplaar per dag springt het dagtotaal op 15 juni plotseling op 9 stuks. Gedurende 15 dagen blijft het aantal per dag tussen de 10 en 20 met een topje op 21 juni van 20 stuks. Aangezien daarna het dagtotaal geleidelijk afneemt, zal dit wel de „immigrantentop” geweest zijn. Daarna blijft de vangst tot 11 juli gering; de dagtotalen komen niet hoger dan 5. Van 11 juli tot en met 19 augustus zijn de dagtotalen over het algemeen weer hoger, tot 29 stuks op 10 augustus. Inmiddels begonnen op 24 juli, tussen de immigranten, de afstammelingen van de vroege immigranten te verschijnen, de grote verse en donkere dieren en wel tot ten hoogste 7 stuks per dag. Ook in deze periode ving ik 4 verse exemplaren, respectievelijk op 18 en 26 juni en op 2 en 3 juli, die ik beschouw als afkomstig van overwinterde rupsen. Op 6 juni en 11 juni ving ik een wijfje met het uiterlijk van de immigranten. In het najaar van 1962 opende ik het gedroogde abdomen van deze wijfjes. Ik vond er geen eieren in, maar een geringe hoeveelheid van een heldere ingedikte vloeistof.

III. Van 11 augustus tot en met 7 november. De vliegtijd van de afstammelingen van de immigranten. De grillige dagtotalen lopen op van 4 tot een top van 57 stuks op 20 augustus. Dit was de top van de eerste Nederlandse generatie. Tot ongeveer 20 augustus komen er nog kleine aantallen immigranten tussen de verse exemplaren voor. De dagtotalen blijven grillig en worden geleidelijk lager, zodat het er op lijkt, dat het naar de afloop toe gaat. Inplaats hiervan gaat het weer in stijgende lijn, zodat op 3 oktober weer een top van 43 stuks waargenomen wordt, de top van de tweede Nederlandse generatie. Daarna nemen de aantallen snel af en komt de aflooperperiode, totdat op 7 november het laatste exemplaar gevangen wordt. Na 20 augustus begonnen er enkele afgevlagen dieren van de hier te lande ontwikkelde exemplaren te verschijnen.

Ter verduidelijking heb ik van deze vlucht een histogram vervaardigd. Door de witte gedeelten van de kolommen worden de immigranten aangegeven, de zwarte gedeelten geven weer de aantallen van de Nederlandse generaties. Aan het histogram is de invloed van het ongunstige weer duidelijk te zien. In juli en augustus, in de drukke vliegtijd dus, zien wij bijvoorbeeld op 2 en 7 augustus

Histogram van de vluchten van *Autographa gamma* L., waargenomen met een vlinderval in het Amsterdamse Bos in 1962.

het dagtotaal van 20 tot 0 terugvallen. In de nacht van 2 op 3 augustus was het koud en mistig en van 7 op 8 augustus was het stormachtig met hevige regenbuien. De „immigrantentop” was slechts een derde van die in 1961 en de „najaarstop” slechts een vierde. Men zou denken, dat het totaal aantal van de gehele vlucht lager zou zijn dan in 1961. Bij telling is mij echter gebleken, dat het ongeveer gelijk is, namelijk 1626 in 1961 en 1616 in 1962. Kon ik in 1961 vrij gemakkelijk het verband tussen de toppen aantonen, in 1961 ligt dat niet zo eenvoudig. Duidelijk is wel het verband tussen de „immigrantentop” en de top van de eerste Nederlandse generatie. Hier ligt wel een ontwikkelingsperiode van 60 dagen tussen, dat is dus 10 dagen meer dan de soort nodig heeft, maar dit kan verklaard worden door het koelere weer. De top van 3 oktober stamt vermoedelijk af van de exemplaren die van 15 tot 20 augustus vlogen, doch het is ook niet onmogelijk, dat deze afstamt van de immigranten, die omstreeks 10 augustus nog in belangrijke aantallen vlogen.

Summary

A survey is given of the flights of *Autographa gamma* L. observed with a moth trap in the Amsterdam Wood, south of Amsterdam, in the period from March 15 till November 15, 1962.

In the first part of this period (May 27 till June 15) immigrants were observed in small numbers and also two large dark specimens, probably descendants of caterpillars which had survived the winter. In the second part (June 15 till August 10) nearly all specimens were immigrants. In the third part (August 11 till November 7) practically all specimens were fresh and dark, the descendants of the immigrants.

Amsterdam-Overtoomse Veld, Westlandgracht 175 II.